

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหาร โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตภาคกลาง

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีวิจัยเป็นประเภท การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เน้นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง
ในการจัดการเรียนร่วมของ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่ได้รับคัดเลือกนำเสนอผลงานทาง
วิชาการ เขตภาคกลาง จำนวน 28 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Checklist) และปลายเปิด (Open-ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิต
วิทยาลัย ถึงผู้บริหาร โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่ได้รับคัดเลือกนำเสนอผลงานทางวิชาการ
เขตภาคกลาง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และรับ
แบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์และรับคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอผลงาน
การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้บริหาร ส่วนใหญ่ กลุ่มผู้บริหาร เป็นเพศ ชาย มีอายุมากกว่า 50 ปี มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา บริหารการศึกษา ตำแหน่งในปัจจุบันคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ร้อยละ 51.85 มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน มากกว่า 15 ปี มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนร่วม 2 - 4 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาก่อน และได้รับความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยวิธีการอบรม / สัมมนา / ประชุมเชิงวิชาการ / ประชุมเชิงปฏิบัติการ เคยเข้ารับการอบรม / สัมมนา เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเข้ารับการอบรมจากกระทรวงศึกษาธิการ

สถานภาพของผู้ตอบแบบแบบสอบถามกลุ่มครู ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุ 41 - 50 ปี วุฒิการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี ตำแหน่ง / หน้าที่ครู สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาศึกษาทั่วไป ตำแหน่งปัจจุบัน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 2 มีประสบการณ์ในการการสอนมากกว่า 7 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การได้รับความรู้ได้จากการอบรม / สัมมนา / ประชุมเชิงวิชาการ / ประชุมเชิงปฏิบัติการ อีกทั้งเคยเข้ารับการอบรม / สัมมนา เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเข้ารับการอบรมสัมมนาจากกระทรวงศึกษาธิการ

สถานภาพของผู้ตอบแบบแบบสอบถามกลุ่มครู ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุ 41 - 50 ปี จำนวนปีที่มีการนำบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษารวมในโรงเรียน 2 - 4 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยได้ความรู้มาจากการศึกษาเอกสาร / ตำรา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน

ข้อมูลสภาพทั่วไปของโรงเรียน โรงเรียนจัดการเรียนร่วมมาแล้ว 5 - 7 ปี โดยโรงเรียนได้จัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นประจำทุกปี เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีจำนวนน้อยกว่า 10 คน ต่อ 1 โรงเรียน โดยที่มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมากกว่า 40 คนต่อโรงเรียน จำแนกเป็นนักเรียนชายอยู่ระหว่าง 30 - 39 คนต่อโรงเรียน และ จำแนกเป็นนักเรียนหญิงน้อยกว่า 10 คนต่อโรงเรียน

ตอนที่ 3 สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ตามกรอบการบริหารงานโครงสร้าง ซีท (SEAT Framework)

3.1 S - Students (นักเรียน)

ด้านการเตรียมความพร้อมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา เฉพาะบุคคลมากกว่าร้อยละ 50 โดยทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมโดยจัดให้มีการแนะแนวและให้คำปรึกษาในการเตรียมความพร้อมของเด็กให้แก่ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษและสอนทักษะการช่วยเหลือตัวเองให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านของการจัดกิจกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมีน้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านนักเรียนทั่วไปทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีการเตรียมความพร้อมมากกว่าร้อยละ 50 โดยการจัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนทดลองเป็นคนพิการ พาไปเยี่ยมสถานที่ดูแลคนพิการหรือที่มีความบกพร่อง และจัดนิทรรศการ หนังสือ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีการปฏิบัติมีน้อยกว่าร้อยละ 50 ซึ่งทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกัน ส่วนในด้านกิจกรรมอื่นที่ช่วยให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจและยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และสอนทักษะการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษผู้บริหารและครูมีความเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นต่างจากทั้งสองกลุ่มว่าการปฏิบัติมีน้อยกว่าร้อยละ 50

3.2 E - Environment (สภาพแวดล้อม)

ด้านสภาพแวดล้อม พบว่าการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มผู้ปกครองเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ด้านวิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมชั้นกับเด็กทั่วไปมากที่สุดโดยมีการจัดมากกว่าร้อยละ 50 แต่วิธีการจัดสภาพแวดล้อมโดยจัดเก็บสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายให้พ้นจากการหยิบคว้า จัดสภาพแวดล้อมและสิ่งของต่าง ๆ ไว้ที่เดิมเสมอ เพื่อฝึกความคุ้นเคยและความเป็นระเบียบ และการป้องกันสิ่งรบกวนจากภายนอกบริเวณสมาธิเด็ก ทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมีน้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านวิธีปรับสภาพแวดล้อม โดยคำนึงถึงสภาพความบกพร่องของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มครูและกลุ่มผู้ปกครองซึ่งมี

ความเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 และ ในด้านการ จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งกลุ่มครูเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารมีการจัดให้เหมาะแก่การจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 โดยมีการดำเนินการด้านสถานที่ตั้ง อำนวยความสะดวกแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีเพียงกลุ่มผู้บริหารเท่านั้นที่มีเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มครูและกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ด้านวิธีดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็น วิธีดำเนินการสถานที่ตั้ง อำนวยความสะดวกแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่นปรับระดับพื้นอยู่ในระดับเดียวกัน ด้านตัวอาคาร ถ้ามากกว่า 1 ชั้น มีทางลาดเพื่ออำนวยความสะดวกในการขึ้นลง ด้านทางเข้า อยู่ระดับเดียวกับประตู ถ้าอยู่คนละระดับมีทางลาดสำหรับขึ้นลง ด้านทางเดิน มีความกว้างอย่างน้อย 60 นิ้ว ชั้นไม่เกินร้อยละ 5 และเป็นพื้นระดับเดียวกัน ด้านทางข้าม มีทางลาดจากทางเดินสู่ถนน มีสัญลักษณ์เตือนที่เห็นชัดเจน ซอบบางมีพื้นผิวและสีที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน และล้อมรั้วบริเวณที่เป็นอันตราย ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านสภาพแวดล้อมภายในอาคารทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนวิธีการดำเนินการมีการดำเนินการในการ จัดให้ประตูสามารถเปิดปิดง่าย มีความกว้างอย่างน้อย 32 นิ้ว และ จัดให้ทางเดินสาธารณะภายในตัวอาคาร ไม่มีสิ่งกีดขวาง ทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านจัดให้ ห้องน้ำ มีราวจับด้านข้างและจัดให้โทรศัพท์ ติดตั้งต่ำพอสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ใช้รถเข็นเอื้อมหยิบถึง ทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ในด้านของการจัดให้บันได มีสัญลักษณ์เตือนที่สัมผัสได้ว่าเป็นทางขึ้นลง มีราวจับทั้งสองข้างบันได ผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งแตกต่างจากครูและผู้ปกครองเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนด้านการจัดให้พื้น เรียบไม่ร้อน และทำด้วยวัสดุไม่กะเทาะหรือหลุดง่ายกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มผู้ปกครองเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

สภาพแวดล้อมด้านบุคคลมีการดำเนินการให้พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนเข้าใจและยอมรับการจัดการเรียนร่วมโดยการนำเสนอในเรื่องการจัดการเรียนร่วมโดยผู้บริหารชี้แจงให้ครูบุคลากรทุกคน และผู้ปกครองทราบทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่า

ร้อยละ 50 ส่วนในด้านการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน เพื่อ กำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วมโดยผู้บริหาร การจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะ การ กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร การจัดทำป้ายประกาศ เผยแพร่ โปสเตอร์ แผ่นพับ วิดีโอ ป้าย นิเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์ และการให้ผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นวิทยากร หรือทำ กิจกรรมร่วมกัน ทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูล การจัดการเรียนร่วมให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคลากรในโรงเรียนเข้าใจทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่า ร้อยละ 50 วิเคราะห์การในด้านประชุมผู้ปกครองทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านการจัดทำจุดสาร วารสารเผยแพร่ ทำหนังสือแจ้งข่าวและให้ข้อมูล ผ่านทาง web site ของโรงเรียน ทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

3.3 A - Activities (กิจกรรม)

การบริหารจัดการหลักสูตรในการจัดการเรียนร่วมปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพทั้ง สามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ในด้านวิธีดำเนินการปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียน ทั่วไปมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านการจัดทำหลักสูตรเฉพาะโดยพิจารณาจากระดับความพิการเฉพาะบุคคลกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มครูเห็นว่าการปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50 ในด้านการจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะที่จำเป็นให้แก่เด็กที่มีความ ต้องการพิเศษกลุ่มผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มครูและกลุ่ม ผู้ปกครองมีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

การวางแผนการจัดหลักสูตร / โปรแกรมการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งสาม กลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ในด้านของผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนทั้งสามกลุ่มเห็น ว่าผู้บริหาร คณะครู และ ผู้ปกครองเป็นผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนใน ด้านผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น แพทย์ ครูการศึกษาพิเศษ นักจิตวิทยา กลุ่ม ผู้บริหารและกลุ่มครูเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นต่างกันว่า มีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

แนวทางจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในชั้นเรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งสามกลุ่มเห็นมีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 โดยมีวิธีการดำเนินการในการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) ใช้แผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) และจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นทุกกิจกรรม ทั้งสามกลุ่มเห็นว่ามีมีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านวิธีดำเนินการการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นว่ามีมีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นแตกต่างจากทั้งสองกลุ่มโดยเห็นว่ามีมีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

โรงเรียนมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปใช้ในด้านทั้งสามกลุ่มเห็นว่ามีมีการนำ IEP ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน นำ IEP ไปใช้ในการพิจารณาพัฒนาการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และนำ IEP ไปใช้ในการประเมินติดตามความก้าวหน้าของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ในด้านผู้จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP)สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งสามกลุ่มเห็นว่าคณะครูทั้งสามกลุ่มเห็นว่ามีมีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารให้รับผิดชอบดูแลการจัดการเรียนร่วมเป็นผู้ที่มีมีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ในด้านผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษกลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามีมีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนทางด้านกลุ่มครูและผู้ปกครองเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ทางด้านข้อมูลที่ได้รับนั้นได้รับจากครูประจำชั้นที่เคยสอนเด็กทั้งสามกลุ่มเห็นว่ามีมีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนข้อมูลที่ได้จากทางการแพทย์ ข้อมูลจากผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ ข้อมูลจากการคัดแยกเด็ก กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูเห็นว่ามีมีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นว่ามีมีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

การใช้เทคนิคช่วยในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านการวิเคราะห์งานเพื่อเป็นเทคนิคการสอนและเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบหรือประเมินเด็กว่ามีทักษะในเรื่องนั้นแล้วหรือไม่และเพื่อนช่วยเพื่อน ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีมีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านเพื่อนช่วยสอน โดยสอนแบบ 1 : 1 ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นว่ามีมีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนในด้านรายงานความก้าวหน้าโดยใช้ข้อมูลจากแผนการสอนเฉพาะบุคคล(IIP) และรายงานความก้าวหน้าโดยใช้ข้อมูลจากแผนการจัดการศึกษา

เฉพาะบุคคล(IEP) ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านการรายงานความก้าวหน้าโดยครูสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแยกกัน ประเมินผลการเรียนเฉพาะส่วนของตนเอง และรายงานความก้าวหน้าโดยมีการนำผลการประเมินของครูแต่ละคนมาตัดสินใจร่วมกันทั้งสองกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

การดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งสองกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งวิธีการในการดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านส่งครูเข้ารับการอบรมทางวิชาการ และ ส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านพาครูไปทัศนศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ร่วม จัดครูผู้ช่วยให้อย่างเพียงพอ และ จัดงบประมาณในการดำเนินงานทั้งสองกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 แต่ในด้านจัดหาวัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนกลุ่มผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มครูมีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

การจัดให้ชุมชนเข้ามามีกิจกรรมร่วมเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 โดยมีวิธีการดำเนินการจัดโครงการประสานความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษในการดูแลเด็กร่วมกัน และ ไปเยี่ยมบ้านนักเรียนทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาชมกิจกรรมการเรียนการสอน และเชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 แต่ในด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครองและบุคลากรอื่นเพื่อประสานความเข้าใจและช่วยเหลือกันกลุ่มครูมีความเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 :ซึ่งต่างจากกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

การประกันคุณภาพในการจัดการเรียนรู้ร่วมทั้งสองกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 โดยมีวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมการประกันคุณภาพเพื่อทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 แต่ในด้านการจัดตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้ร่วมและ มีการกำหนดกลไกในการดำเนินงาน โดยมีขั้นตอนกระบวนการตรวจสอบ ดังนี้ การวางแผน การปฏิบัติงาน การ

ตรวจสอบและการรายงานผลการประเมิน กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนครูมีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ขั้นตอนการรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียน โดยจำแนกและคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษตามความจำเป็นพิเศษทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านเตรียมความพร้อมด้านพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง การเตรียมความพร้อมด้านสื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนและการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการศึกษาระดับโรงเรียน มีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 แต่ในด้านประกาศรับสมัครเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนกลุ่มครูและกลุ่มผู้ปกครองเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนด้านจัดตั้งคณะจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนกลุ่มผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มครูและผู้ปกครองซึ่งมีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

การคัดแยกนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งมีวิธีการคัดแยกโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และ ใช้การสังเกตโดยครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือ ผู้ใกล้ชิด ทั้งกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มผู้ปกครองเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนวิธีการคัดแยกโดยใช้แบบสำรวจประเมินค่าทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ทางด้านวิธีการคัดแยกโดยปรึกษาแพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มผู้ปกครองเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ผู้รับผิดชอบในการกำหนดเกณฑ์และเสนอแนะการพิจารณารับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยผู้รับผิดชอบโครงการจัดการเรียนรวมทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนหัวหน้างานวิชาการ และ ครูผู้สอน ทั้งสองกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 แต่ในส่วนของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูมีความเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ในด้านครูการศึกษาพิเศษกลุ่มผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนครูเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

การติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 โดยมีวิธีดำเนินการในการพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับตัวนักเรียนใน

ช่วงเวลารับมาส่ง สอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับการพาลูกไปพบแพทย์และขอให้ผู้ปกครองฝึกนักเรียนเพิ่มเติม โดยครูอธิบายหรือสาธิตวิธีการฝึกและคอยติดตามผลการฝึกซึ่งทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50

การประสานงานของโรงเรียนกับหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนร่วมทั้งสามกลุ่มเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 โดยหน่วยงานที่ติดต่อศูนย์สุขวิทยาจิต สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเฉพาะทาง และ สถาบันราชภัฏ ทั้งสามกลุ่มเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 แต่ในด้านศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูเห็นว่ามี การปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มผู้ปกครองเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านโรงเรียนทั่วไปที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมและ โรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มครูและกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

การดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ในส่วนของวิธีการดำเนินการมีทีมงานในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล และมีการนิเทศภายในตรงตามความต้องการจำเป็นในการแก้ปัญหา ทั้งสองกลุ่มเห็นว่ามี การปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนทางด้านมีการนิเทศภายนอกตรงตามความต้องการจำเป็นในการแก้ปัญหาทั้งสองกลุ่มเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 แต่ในด้านการใช้ผลการนิเทศภายในและภายนอกเพื่อการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องกลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มครูมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ผู้รับผิดชอบการประเมินผลพัฒนาการนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยครูประจำชั้น ครูการศึกษาพิเศษ ครูประจำชั้น / ครูการศึกษาพิเศษ ครูประจำชั้น / ครูการศึกษาพิเศษ / ผู้บริหาร และ ครูประจำชั้น / ครูการศึกษาพิเศษ / ผู้บริหาร / ผู้ปกครอง ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

การดำเนินการประเมินผลพัฒนาการเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านประเมินย่อยตามแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนด้านการประเมินรวมกับเพื่อนในชั้นเรียนทั้งสองกลุ่มเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ผู้รับผิดชอบดำเนินการในการสร้างเครื่องมือประเมินผลพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยครูประจำชั้นเป็นผู้สร้าง โดยครูวิชาการโรงเรียน/ผู้บริหารเป็นผู้ตรวจสอบ ครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้สร้าง โดยครูวิชาการโรงเรียน/ผู้บริหารเป็นผู้ตรวจสอบ ครูประจำชั้นเป็นผู้สร้าง ไม่มีใครเป็นผู้ตรวจสอบ ครูการศึกษาพิเศษเป็นผู้สร้าง ไม่มีใครเป็นผู้ตรวจสอบ และครูประจำชั้นและครูการศึกษาพิเศษร่วมกันสร้าง ไม่มีใครเป็นผู้ตรวจสอบ ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50 แต่ในด้านครูประจำชั้นและครูการศึกษาพิเศษร่วมกันสร้าง โดยครูวิชาการโรงเรียน/ผู้บริหารเป็นผู้ตรวจสอบ กลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มครูเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50

การดำเนินการประเมินผลพัฒนาการนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนร่วมทั้งสามกลุ่มเห็นว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50 วิธีดำเนินการโดย สังเกต ตรวจสอบผลงานของนักเรียน สอบปฏิบัติ ดูจากแฟ้มสะสมผลงานเด็ก สอบปากเปล่าและสอบโดยใช้ข้อสอบทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี การดำเนินการ มากกว่าร้อยละ 50

การติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50 โดยวิธีที่ใช้ในการติดตามคือ สอบถามจากครู – อาจารย์ และ สอบถามจาก ผู้ปกครอง ซึ่งทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50

ระบบการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานของครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50 ดำเนินการในลักษณะจัดทำ เป็นรายงานการปฏิบัติงาน สังเกตทั้งสามกลุ่มเห็นว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50 ส่วนด้านการ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน ใช้ใบประเมินผลของโรงเรียนและร่วมประเมินโดยผู้ปกครอง ทั้งสามกลุ่มเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50 ทางด้านผู้ดำเนินการทั้งสามกลุ่มเห็นว่าผู้รับผิดชอบ โครงการจัดการเรียนร่วมมี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50 ส่วนผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งต่างจากกลุ่มครูและกลุ่มผู้ปกครองเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อยกว่า ร้อยละ 50 ทางด้านหัวหน้าฝ่ายวิชาการของโรงเรียนกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มผู้ปกครองและกลุ่มครูมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50 ด้านวิธีดำเนินการโดยสังเกตการสอน เยี่ยมชั้นเรียน และสอบถามความพึงพอใจจากผู้ปกครอง ทั้งสามกลุ่มเห็นว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50 ด้านการสาธิตการสอนทั้งสามกลุ่มเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50 แต่ในด้านสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติ

มากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มผู้ปกครองเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50 ระยะเวลาในการใช้ ทั้งสามกลุ่มเห็นว่าไม่มีกำหนดที่แน่นอน อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งมีการปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50

3.4 T – Tools (เครื่องมือ)

ด้านวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้าน เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษรู้จักปรับตัว เพื่อพัฒนาทักษะในการดำรงชีวิต เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อำนาจสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อเสริมสร้างให้เด็กทั่วไปมีทัศนคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50

ด้านการกำหนดนโยบายการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดย บุคคลากรของโรงเรียนมีส่วนร่วม ในด้านการเป็นผู้ให้ข้อมูลด้านการจัดสภาพการเรียนการสอน การเป็นผู้ให้ข้อมูลด้านการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กและการให้ข้อเสนอแนะด้านความ ต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านของการเสนอความคิดเห็นที่ได้รับจากการเข้ารับการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงาน กลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มครูเห็นว่ามี การปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านรูปแบบการจัดการเรียนร่วม ในด้านการเรียนร่วมชั้นทั่วไป ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็น สอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50 สำหรับในด้านการเรียนร่วมชั้นทั่วไปและรับ บริการจากครูเวียงสอน การเรียนร่วมชั้นทั่วไปและรับบริการจากครูเสริมวิชาการ การเรียนในชั้น พิเศษและเรียนร่วมบางเวลา เรียนในชั้นเรียนพิเศษตลอดเวลา ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็น สอดคล้อง กันว่ามี การปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านของการเรียนร่วมชั้นทั่วไปและมีครูการศึกษาพิเศษ ให้คำแนะนำปรึกษา กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปกครองมีความคิดเห็น สอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มครูมีความคิดเห็นแตกต่างจากทั้งสองกลุ่มว่ามี การปฏิบัติ มากกว่าร้อยละ 50

ด้านการดำเนินการจัดการบริหารงานการเงิน ในด้านผู้บริหารเป็นผู้วางแผนการจัด งบประมาณและการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนเอง ผู้บริหารกำหนดนโยบายการจัดงบประมาณ ส่วน

การใช้จ่ายเงินมอบให้รองผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายทางการเงินเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านการมีคณะกรรมการการเงินของโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการวางแผนใช้จ่ายเงิน กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มครูเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านการดำเนินงานประมาณในการจัดการเรียนร่วมในด้านจัดกิจกรรมหาทุนมาใช้จ่ายในโครงการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน จัดทำระบบบัญชีและมีการตรวจสอบงบประมาณ การวิเคราะห์การใช้จ่ายงบประมาณและนำผลวิเคราะห์ไปใช้ปรับปรุงแผนการใช้งบประมาณ ความเหมาะสมในการจัดสรรงบประมาณ เหมาะสมดีแล้ว ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 สำหรับในด้านมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการเรียนร่วม วางแผนการใช้งบประมาณตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มผู้ปกครองมีความคิดเห็นแตกต่างจากทั้งสองกลุ่มว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านความเหมาะสมในการจัดสรรงบประมาณน้อยเกินไป กลุ่มครูและกลุ่มผู้ปกครองมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างจากทั้งสองกลุ่มว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50

ด้านการดำเนินการจัดระบบข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนร่วม ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วม ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านข้อมูลเครือข่ายหรือองค์กร หน่วยงาน สถาบันทางการศึกษา มูลนิธิที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือ สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อนำมาวางแผนในการจัดซื้อ อุปกรณ์การเรียน กลุ่มผู้บริหารมีความเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มครูเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านการกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกครูเข้าสอนในชั้นเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในด้านเคยได้รับการอบรม / สัมมนา เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 สำหรับในด้านพิจารณาจากประสบการณ์ในการทำงาน การถามความสนใจ / สัมครใจ การพิจารณาจากความถนัดและความสามารถกลุ่มผู้บริหารมีความเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มครูเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ละ 50 ส่วนในด้านการพิจารณาจากคุณวุฒิทางการศึกษา กลุ่มผู้บริหารมีความเห็นว่า มีการปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มครูเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50

ด้านการเตรียมการเพื่อช่วยให้บุคลากรปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ ใน ด้านจัดประชุมชี้แจงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียน ร่วม รวมถึงรู้และเข้าใจธรรมชาติของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การส่งครูเข้ารับการอบรม ทั้ง สองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 สำหรับในด้านการเตรียม สื่อการเรียนการสอน ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านเตรียมเอกสารทางวิชาการสำหรับศึกษาค้นคว้า กลุ่มผู้บริหารมีความเห็นว่า มีการ ปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มครูเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านการดำเนินการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนร่วม ในด้านจัดประชุมชี้แจงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียน ร่วม ในด้านการเขียนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การปรับพฤติกรรม ความรู้เรื่องธรรมชาติ ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ความเข้าใจในจิตวิทยาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งสองกลุ่มมี ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านเทคนิคการสอนและการ จัดกิจกรรมใหม่ ๆ กลุ่มผู้บริหารมีความเห็นว่า มีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มครูเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านการดำเนินการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนร่วม ในด้านวิธีการที่ใช้การเพิ่มสวัสดิการ จัดทัศนศึกษา ให้อาหารประจำตำแหน่ง การจัดตั้งสรรค บำเหน็จความชอบแก่ครูที่มีผลงานตามความเป็นจริง ประกาศเกียรติคุณยกย่องคุณความดีของครู จัดสภาพห้องทำงานของครูให้สะดวกสบาย ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านการส่งเสริมให้มีการนำเทคนิค วิธีการ อุปกรณ์ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยในการ จัดการเรียนร่วม ในด้านการใช้ VDO เทปเพลง เทปนิทาน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทั้งสามกลุ่มมี ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 สำหรับในด้านพจนานุกรมระบบเสียง เครื่องดนตรีใช้ในกิจกรรมดนตรีบำบัด โต้ะ แก้อ้อ ที่ใช้วัสดุและแบบพิเศษสำหรับเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 อุปกรณ์

พลศึกษา ส่วนในด้านเครื่องเล่นกีฬาและนันทนาการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กลุ่มครู และกลุ่มผู้ปกครอง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50

ด้านการดำเนินการในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่การจัดการเรียนร่วมในด้านการมี การจัดเก็บเอกสารเป็นระบบ มีทะเบียนรับ - ส่งหนังสือถูกต้องและเป็นปัจจุบัน มีอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ใช้ในการจัดการเรียนร่วม มีคู่มือในการปฏิบัติงานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับการจัดการเรียนร่วม ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50

ด้านการดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ในด้านโรงเรียนจัดซื้อ จัดหา ครูผู้สอน จัดทำเอง ครูผู้สอนจัดทำเอง ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านได้รับการบริจาค ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านผู้ดำเนินการจัดซื้อและจัดหา สื่อ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ในชั้นเรียนร่วม ใน ด้านผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูประจำชั้น ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีการ ปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านผู้รับผิดชอบโครงการเรียนร่วม คณะครูที่สอนเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษร่วมกัน ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50

ด้านการจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการปรับแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในด้านมุมที่มีประโยชน์มุมบทบาทสมมติ ทั้งสามกลุ่มมี ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 สำหรับมุมหนังสือ ทั้งสามกลุ่มมี ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนมุมชีวิต กลุ่มครูและกลุ่ม ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 แต่กลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50

ด้านโรงเรียนมีการจัดห้องเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในด้าน ห้องสำหรับสอน ซ่อมเสริมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีการปฏิบัติ

มากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านห้องกายภาพบำบัด ห้องดนตรีบำบัด ห้องฝึกทักษะชีวิตประจำวัน ระบายน้ำ ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านการบริการพิเศษเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในด้าน บริการในสาขา แพทย์ มาตรฐานสุขภาพ ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนใน ด้านนักจิตวิทยาสำหรับช่วยเด็กที่มีความต้องการพิเศษ นักกิจกรรมบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ นักสังคมสงเคราะห์มาบริการให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีครูพี่เลี้ยงเพิ่มพิเศษประจำห้องเรียนทุกห้องที่มีเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านการดำเนินการจัดการอาหารกลางวันมีการให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นการ เฉพาะ ในด้านวิธีการดำเนินการจัดให้เหมือนเด็กทั่วไป ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านการจัดแยกเฉพาะเป็นรายบุคคล จัดเมนูพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยไม่มีการเปลี่ยนรายการอาหารบ่อยเหมือนเด็กปกติ ทั้งสามกลุ่มมี ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

ด้านการส่งเสริมเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าร่วมกิจกรรม ส่วนในด้านกิจกรรมที่เข้า ร่วม กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมวันสำคัญของโรงเรียน กิจกรรมตามประเพณีของชุมชน กีฬา นักเรียน ทักษะศึกษา ทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50

ตอนที่ 4 ปัญหาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ตามกรอบการบริหารงานโครงสร้าง ซีท (SEAT Framework)

4.1 S - Students (นักเรียน)

ปัญหาที่พบทั้งสามกลุ่มเห็นว่าผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษไม่ให้ความร่วมมือ ในการเตรียมความพร้อมแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ นักเรียนทั่วไปยังมีทัศนคติในเชิงลบต่อเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษ และ โรงเรียนขาดการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจและยอมรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีการพบปัญหาน้อยกว่าร้อยละ 50 ส่วนในด้านครูขาดความรู้ความ เข้าใจในเรื่องการเตรียมความพร้อมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กลุ่มครูเห็นว่ามีปัญหา มากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นว่ามีปัญหาปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ

50 ในด้านขาดผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำในด้านการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นว่ามีกรพบปัญหามากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นว่ามีกรพบปัญหาน้อยกว่าร้อยละ 50

4.2 E - Environment (สภาพแวดล้อม)

ปัญหาที่พบ ผู้บริหารขาดประสบการณ์ในการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนร่วม จำนวนห้องมีจำกัด อาคารสถานที่คับแคบ ไม่สามารถควบคุมสิ่งรบกวนการเรียนการสอนได้ ไม่สามารถปรับห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนร่วมได้ การจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ยังไม่ดีพอ การเอาใจใส่ในเรื่องสภาพ ความสะอาด และความปลอดภัยของห้องเรียน อาคารเรียนยังไม่เพียงพอ ผู้ปกครอง นักเรียนปกติขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม และ ผู้ปกครองเด็กปกติไม่ให้ความสนับสนุนให้ลูกเรียนร่วมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งสามกลุ่มเห็นว่ามีกรพบปัญหาน้อยกว่าร้อยละ 50

4.3 A – Activities (กิจกรรม)

ปัญหาที่พบหลักสูตรที่ใช้ยังไม่เหมาะสม โรงเรียนขาดการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมในการจัดการเรียนร่วม ขาดความรู้เรื่องการคัดแยกเด็ก มีปัญหาในการจัดเด็กเข้าชั้นเรียน ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)ร่วม โรงเรียนขาดการนิเทศการสอนแก่ครูผู้สอนในชั้นเรียน โรงเรียนขาดบริการจัดการสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนขาดการให้ความช่วยเหลือแนะนำครูในการแก้ปัญหา ขาดความร่วมมือของครูในโรงเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้บริหารขาดการประสานงานกับคณะครูในการร่วมกันปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อตอบสนองการจัดกิจกรรมการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนน้อยเกินไป ชุมชนไม่เข้าใจถึงการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษและบุคลากรในโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีกรพบปัญหาน้อยกว่าร้อยละ 50

4.4 T - Tools (เครื่องมือ)

ปัญหาที่พบ นโยบายของโรงเรียนในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษยังไม่ชัดเจน บุคคลที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้าใจนโยบายของโรงเรียนในการจัดการเรียนร่วม

สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากฝ่ายบริหารในการจัดการเรียนร่วม ขาดงบประมาณที่ใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ด้านธุรการ การเงิน ครูขาดทักษะในการเลือกสื่อและอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่จะสอน ครูขาดทักษะในการเลือกสื่อและอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนขาดการจัดให้มีการอบรมหรือให้ความรู้ทางวิชาการแก่ครูที่สอนในชั้นเรียนร่วม โรงเรียนขาดสื่อการสอน ซึ่งต้องใช้มากกว่าปกติในชั้นเรียนร่วม และการจัดมุมต่าง ๆ ยังไม่เหมาะสมกับการส่งเสริมการเตรียมความพร้อม และการพัฒนาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าพบปัญหาในการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตภาคกลาง มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. S- Students (นักเรียน)

จากการวิจัยพบว่าในด้านการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษส่วนใหญ่มีการจัดการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเรื่องดี เพราะการที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเข้ามาเรียนในโครงการเรียนร่วมจะสามารถที่จะฝึกฝนตนเองให้สามารถดูแลตนเองได้ในระดับหนึ่ง จากข้อค้นพบทางการวิจัยยังพบอีกว่าจะมีการเตรียมความพร้อมมากในด้านการช่วยเหลือตนเอง รองลงมาได้แก่ เตรียมความพร้อมด้านอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542: 66) และเบญจาชลธารรัตน์(2546: 7) ที่มีความเห็นเหมือนกันว่า นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ต้องได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการศึกษา โดยเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและทางด้านวิชาการ ดังนั้นการเตรียมความพร้อมเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและหากเด็กที่ได้รับ การเตรียมความพร้อมก่อนส่งเข้าเรียนร่วมแล้วนั้น จะช่วยให้ลดปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนร่วม และ Gearheart and Weishahn (1980: 5) กล่าวว่า การศึกษาควรมุ่งเน้นให้เด็กเป็นตัวของตัวเองยอมรับตนเอง เชื่อมั่นในตนเอง มีการควบคุมตนเอง และช่วยเหลือตนเองได้ โดยไม่เป็นภาระของ

ครอบครัวและ สังคม ถึงแม้ว่าในการจัดกิจกรรมบำบัดมาฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษก่อนเข้าเรียนทั้งกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นสอดคล้องกัน ว่ามีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 แต่การเตรียมความพร้อมทางร่างกายก็เป็นสิ่งที่จะช่วยฟื้นฟูสมรรถภาพในแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่มีการจัดกิจกรรมบำบัดฟื้นฟูน้อยกว่าด้านอื่น ๆ อาจเป็นเพราะบุคลากรทางการศึกษาพิเศษมีน้อยซึ่งไม่เพียงพอแก่ความต้องการ การจะเตรียมให้บุคลากรมีความพร้อมนั้นผู้บริหารสามารถกระทำได้โดยการจัดให้ครูได้รับการอบรมความรู้ในด้านนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและการจัดการเรียนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับ จิตประภา ศรีอ่อน(2543: 45) กล่าวว่า ในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะ ทั้งนี้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีปัญหาขาดแคลนบุคลากรผู้มีความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

ในด้านการเตรียมความพร้อมของเด็กทั่วไปส่วนใหญ่ได้มีการดำเนินการ มีวิธีการเตรียมความพร้อมโดยทำความเข้าใจและอธิบายเกี่ยวกับลักษณะคนที่มีความต้องการพิเศษให้นักเรียนทั่วไปรู้จักแต่ในด้านที่จัดให้เห็นถึงนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในทางรูปธรรมยังมีน้อยเช่น จัดสถานการณ์จำลองให้นักเรียนทดลองเป็นคนพิการหรือการพาไปเยี่ยมชมสถานที่ดูแลคนที่มีความต้องการพิเศษ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรมีการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กทั่วไปอย่างเป็นทางการมากขึ้น กระทำได้โดย การหาสื่อที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมาฉายให้แก่เด็กนักเรียนทั่วไปได้เห็น ในส่วนห้องที่รับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมด้วยนั้นอาจมีการพาไปเยี่ยมชมสถานที่จริงเพื่อให้เกิดความเข้าใจและรู้วิธีการที่จะช่วยเหลือเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้น สอดคล้องกับ Hotchkis (2527 ที่อ้างถึงใน พิกุล เสียวศิริพงษ์, 2543 : 25) กล่าวว่า เด็กปกติจะมีความเคยชินกับเด็กพิการมากขึ้น เพราะได้อยู่ร่วมกัน จึงไม่เห็นว่าเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นมนุษย์ประเภท นกแก้ว ขวนขันในท่าทาง และรูปร่างอีกด้วย นอกจากนี้เด็กยังได้เรียนรู้ว่า เด็กพิการต้องการความช่วยเหลือในสิ่งใดบ้าง และความเข้าใจต่อเด็กพิการมากขึ้นยอมรับและแสดงความเอื้อเฟื้อมากขึ้นในส่วนของกิจกรรมอื่นที่ช่วยให้นักเรียนทั่วไปเข้าใจและยอมรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ การสอนทักษะการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งต่างจากกลุ่มผู้ปกครองที่มีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ผู้วิจัยเห็นว่า การที่กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นสอดคล้องกันเนื่องมาจากเป็นผู้ที่ปฏิบัติส่วนกลุ่มผู้ปกครองเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 เนื่องมาจากเป็นผู้ที่ได้รับการปฏิบัติ จึงมีความเห็นไม่สอดคล้องกับสองกลุ่มที่กล่าวมาเบื้องต้น ในการนี้กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติควรมีการประชาสัมพันธ์

ไว้แก่กลุ่มผู้ปกครองให้ได้รับทราบถึงการปฏิบัติและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังที่อุบล เถ่นวาริ(2542: 102) ได้กล่าวว่าการประชาสัมพันธ์ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้ปกครองและโรงเรียนมีความเข้าใจที่ตรงกัน

2. E - Environment (สภาพแวดล้อม)

สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพให้เอื้ออำนวยความสะดวกแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษนั้นในด้านการจัดเก็บสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายให้พ้นจากการหิวคว่ำจัดสภาพแวดล้อมและสิ่งของต่าง ๆ ไว้ที่เค็มเสมอ เพื่อฝึกความคุ้นเคยและความเป็นระเบียบ มีการป้องกันสิ่งเร้าจากภายนอกครบถ้วนสมาริเด็ก และ การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ร่วมกันทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามี การปฏิบัติ น้อยกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเกิดจากข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ และบริเวณสถานที่ตั้งโรงเรียนไม่มีเนื้อที่พอในการจัด อาจทำการแก้ไขโดยการระดมเงินจากการช่วยเหลือของผู้ปกครอง หรือฝึกให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถประดิษฐ์สิ่งของออกจำหน่ายทั้งนี้นอกจากจะได้เงินแล้วยังเป็นการฝึกอาชีพให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ไว้ใช้เลี้ยงตัวในอนาคต การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับความ ต้องการของนักเรียนให้เอื้อต่อการเรียนเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสะดวกสบายและเป็นการลดอุบัติเหตุ ซึ่งสอดคล้องกับ สุกัญญา จำเพชร (2538: 79) ได้ศึกษาความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครพบว่า โรงเรียนไม่มีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่และยังสอดคล้องกับงานวิจัยกลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 3 (2549: 68) พบว่าสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ มีการปฏิบัติในด้านการจัดสิ่งแวดลอมในด้านอาคารสถานที่น้อยที่สุด ทั้งนี้ควรมีการปรับอาคารและสิ่งแวดลอมให้เหมาะสมกับความ ต้องการพิเศษที่เป็นเช่นนี้เพราะ โดยหลักการบริหารแล้วอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ถ้าอาคารสถานที่เหมาะสมและสิ่งแวดลอมเหมาะสมก็จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามความต้องการ

สภาพแวดล้อมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง จากงานวิจัยพบว่ามี การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูล การจัดการเรียนร่วมให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคลากรในโรงเรียนให้เข้าใจ โดยมีวิธีการดำเนินการที่สูงที่สุดคือ การประชุมผู้ปกครองผู้วิจัยเห็นว่า การที่โรงเรียนมีการเผยแพร่ให้

ผู้ปกครอง ชุมชนและบุคลากรในโรงเรียนได้เข้าใจถึงการจัดการเรียนร่วมนั้นเป็นสิ่งดี เพราะทำให้ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการปฏิบัติช่วยเหลือที่ถูกต้องไม่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป ในการจัดประชุมชี้แจงนโยบายของโรงเรียนและมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ กลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามี การปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนกลุ่มครูและกลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มครูซึ่งเป็นผู้รับคำสั่งมาปฏิบัติ ส่วนกลุ่มผู้ปกครองเป็นกลุ่มที่ได้รับการปฏิบัติจึงเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่จะทำให้การดำเนินการจัดการเรียนร่วมนั้นประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารควรมีการชี้แจงนโยบายและมอบหมายงานให้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับอุบล เล่นวารี (2542 : 102) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์(Public Relation) การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน ชุมชนหน่วยงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจที่ตรงกัน ใน นโยบายการจัดการศึกษา การเข้ามามีส่วนร่วม การให้ความสำคัญและติดตามช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การให้ความรู้ความเข้าใจกับทุกฝ่าย ในการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องนำมาใช้ควบคู่กันไปกับการทำงาน ประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การรับสมัคร การติดตามช่วยเหลือ การส่งข่าว การขอความร่วมมือ สิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างทั่วถึง

3. A – Activities(กิจกรรม)

การบริหารจัดการหลักสูตรจากการวิจัยพบว่า ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า โรงเรียนได้มีการปรับหลักสูตรในการจัดการเรียนร่วมโดยการปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนทั่วไปมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรองลงมาเป็นการจัดทำหลักสูตรเฉพาะ โดยพิจารณาจากระดับความพิการเฉพาะบุคคลมากกว่าร้อยละ 50 ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการที่นำหลักสูตรของนักเรียนทั่วไปมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทำให้เกิดการเรียนรู้และยอมรับซึ่งกันและกันมากขึ้นระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ Hotchkis (2527 ที่อ้างถึงใน พิฑูล เดียวศิริพงษ์, 2543 : 25) ได้กล่าวว่า ทางด้านการเรียน เด็กมีโอกาสได้เรียนตามระดับชั้นปกติ โดยไม่มีข้อกีดกัน โดยเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะต้องมี ความพยายามทำงานให้เสร็จเหมือนเด็กปกติ เด็กก็จะได้รับทักษะต่าง ๆ มากขึ้น ทางด้านสังคม เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมปกติได้ดีขึ้น มีเพื่อนมากขึ้นไม่เฉพาะแต่เพื่อนที่มีความต้องการพิเศษเท่านั้น เพื่อนบ้านมีความเข้าใจมากขึ้น เนื่องจากลูกเรียนอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน แต่ขณะเดียวกัน ก็มีการจัดหลักสูตร

เฉพาะเพื่อความเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็ก ทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีทางเลือกในการศึกษาเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พัฒน ภาสบุตร (2531: 583) ได้กำหนดจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ผลจากการเรียน สอดคล้องกับหลักการ เป้าหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตรเช่นเดียวกับเด็กปกติและใช้วิธีสอน และจัดอุปกรณ์ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและความต้องการเป็นพิเศษของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท และ เบญจา ชลธารันนท์ (2546 : 13) กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตร อาจจัดโดย การปรับหลักสูตรทั่วไป คือ ปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนทั่วไปมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ หรือการจัดทำหลักสูตรเฉพาะ คือ หลักสูตรที่เป็นแนวทางการศึกษาดั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย (หลักสูตรสำหรับหรือหลักสูตรคู่ขนาน) ซึ่งถือเป็นหลักสูตรเฉพาะบุคคล โดยพิจารณาจากระดับของความพิการจากแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียน โรงเรียนอาจประยุกต์ตามแนวทางของกรมวิชาการ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางสติปัญญาหลายคนไม่สามารถเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรทั่วไป จึงจำเป็นต้องจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยเฉพาะ

แนวทางการจัดการเรียนการสอน จากการวิจัยพบว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้น จะใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาโดยมีครูเป็นผู้จัดทำ ซึ่งข้อมูลในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลนั้นทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ส่วนใหญ่ได้มาจากครูประจำชั้นที่เคยสอนเด็ก แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลนอกจากจะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนแล้ว ทางโรงเรียนยังนำไปพิจารณาพัฒนาการเด็กที่มีความต้องการพิเศษและยังนำไปใช้ในการประเมินติดตามความก้าวหน้าของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้วิจัยเห็นว่าหน้าที่โรงเรียนมีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเปรียบเสมือนเข็มทิศในการดำเนินการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับอุบล เต๋นวารี (2542: 6) ที่กล่าวว่า แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษา มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการกำหนดระยะเวลาในการสอน รวมทั้งเป็นการบันทึกการสอนและกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ ผลการวิจัยพบว่ายังมีครูที่ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งถือว่าไม่มากแต่ผู้บริหารก็ไม่ควรที่จะละเลย ทั้งนี้จากการวิจัยพบว่าผู้บริหารได้มีการดำเนินการส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนร่วม โดยมีการดำเนินการส่งเสริมโดยส่งครูเข้าอบรมเกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้ครูได้เกิดความรู้ความ

ชำนาญในการจัดการเรียนร่วม ส่วนในด้านการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูมีความเห็นว่าการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ส่วนผู้ปกครองเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การที่กลุ่มผู้ปกครองมีความเห็นแตกต่างจากกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครู เนื่องมาจากกลุ่มผู้ปกครองมีความคาดหวังในการได้รับการบริการจากโรงเรียนสูง ส่วนกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูเป็นผู้ปฏิบัติก็คิดว่าตนได้ปฏิบัติเพียงพอในการให้บริการจึงทำให้มีความเห็นที่ต่างกัน

การติดต่อประสานงาน การที่โรงเรียนส่วนใหญ่ได้มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง โดยพูดคุยกับผู้ปกครองเกี่ยวกับตัวนักเรียนในช่วงระยะเวลาที่มารับมาส่งซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีเนื่องจากทำให้ทั้งสองฝ่ายคือ ทั้งทางโรงเรียนและที่บ้าน ได้มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติ ความคิด อีกทั้งได้รับรู้ถึงพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ รวมถึงรู้ปัญหาสามารถที่จะช่วยกันแก้ไขได้ทันท่วงที ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายหรือเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาเพื่อสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล มีหลักการดำเนินงานดังนี้ทำงานเป็นทีม ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร บุคลากรทางการแพทย์ประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐกฤต ไพศาลสมบัติ (2543: 190) พบว่า ผู้บริหารมีการเตรียมความพร้อมให้ผู้ปกครองเกิดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบ ซึ่งเป็นการดำเนินการที่จะทำให้การเรียนร่วมประสบความสำเร็จได้อีกวิธีหนึ่งและสอดคล้องกับ Stainback and Stainback (1990: 44) กล่าวว่า การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับบ้านเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดคุณภาพการศึกษาครอบครัวและครู จำเป็นต้องทำงานร่วมกันเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และการปฏิบัติอย่างจริงจังในการเรียนร่วม

การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล พบว่า มีการปฏิบัติด้านการนิเทศติดตามประเมินผล โดยมีการนิเทศภายในตรงตามความต้องการจำเป็นในการแก้ปัญหา และมีทีมงานในการนิเทศติดตามประเมินผลในด้านระบบติดตามประเมินผลมีการประเมินการปฏิบัติงานของครูที่สอนซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การดำเนินการนิเทศ นั้นจะเป็นสิ่งที่จะช่วยเหลือให้ครูที่สอนการเรียนร่วมปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากหากเกิดปัญหาหรือมีข้อสงสัยในการจัดการเรียนร่วมก็จะมีคนช่วยเหลือนิเทศในเรื่องนั้น ๆ ให้แก่ครู อีกทั้งการประเมินผลยังเป็นสิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว เรียบร้อยและแก้ปัญหาได้ทันท่วงที สอดคล้องกับ สำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543: 55) กล่าวว่า การนิเทศเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ งานบรรลุลักษณะประสงคและเป้าหมายที่ต้องการ สอดคล้องกับนโยบายการดำเนินงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีการนิเทศและติดตามผลอย่างต่อเนื่องทั่วถึงจากผู้บริหารผู้นิเทศทุก ระดับ ด้านการดำเนินการประเมินผลพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยการประเมินร่วมกับ เพื่อนในชั้นเรียน ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูเห็นว่าการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ผู้วิจัยเห็นว่า เนื่องมาจากการที่จะประเมินผลของเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้นควรที่จะประเมินความสามารถ ของตัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษเองโดยไม่มี การนำไปเปรียบเทียบกับเด็กทั่วไป เนื่องจากความ แตกต่างในด้านสภาพของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู(2538: 39) กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ การวัดผล สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแตกต่างไปจากการวัดผลสำหรับเด็กปกติทั้งนี้ เพราะว่าเด็กที่มี ความต้องการพิเศษมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกันตั้งแต่ในระดับน้อย ปานกลาง จน กระทั่งระดับมาก การวัดผลการเรียนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะได้รับการกำหนดไว้ใน หลักสูตรหรือแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลของเด็ก ซึ่งเด็กแต่ละคนจะต้องมีแผนการศึกษานี้ เด็กบาง คนอาจเรียนหลักสูตรเดียวกับเด็กปกติ การวัดผลจึงต้องดำเนินไปในลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียง กันเด็กปกติ ถ้าแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแตกต่างไปจากหลักสูตร เด็กปกติมาก การวัดผลไม่จำเป็นต้องเหมือนกับเด็กปกติโดยยึดหลักว่า สอนถึงใด วัดถึงใด

4. T-Tools (เครื่องมือ)

ด้านนโยบายการจัดการเรียนร่วมมีการกำหนดนโยบายให้บุคลากรมีส่วนร่วมโดยส่วน ใหญ่ที่พบในการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีการพัฒนาทักษะในการ ดำรงชีวิตซึ่งสอดคล้องกับการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการ ช่วยเหลือตนเองซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า เห็นด้วยในการที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ทักษะในการดำรงชีวิตมากกว่าจะเน้นด้านความรู้และทฤษฎีแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เนื่องจากการช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถดำรงชีวิต ช่วยเหลือตนเองได้โดย ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นหรือถ้าจะพึ่งพาเป็นส่วนน้อยซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ (2543: 19) กล่าวว่า การกำหนดนโยบายการเรียนร่วมไว้ในธรรมนูญ โรงเรียน หมายถึง การกำหนดแนวทางการดำเนินงานทางการบริหารจัดการในการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ และการให้การช่วยเหลือแก่เด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาศักยภาพของตน ซึ่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการตามภาระหน้าที่ ในด้านการเสนอความคิดเห็นที่ได้รับจากการเข้ารับการอบรม สัมมนา

และศึกษาครู กลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งต่างจากกลุ่มครูที่มีความเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเนื่องจากครูมีภาระหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน จนบางครั้งไม่มีเวลาในการเข้ารับการอบรมและศึกษาครู ทำให้ครูขาดความรู้ประสบการณ์ในการนำเสนอความคิดเห็น ส่วนผู้บริหารเนื่องจากเป็นผู้นำในการพัฒนาสถานศึกษาได้มีโอกาสรับการเข้าอบรม สัมมนาและศึกษาครูจากที่ต่าง ๆ ทำให้มีวิสัยทัศน์ในการเสนอความคิดเห็น

นอกจากนี้ผู้บริหารยังมีการเตรียมการเพื่อช่วยเหลือให้บุคลากรปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งครูเข้ารับการอบรม และจัดการประชุมชี้แจงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนร่วม รวมถึงรู้และเข้าใจธรรมชาติของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2540: 13-14) ได้กล่าวว่า ควรมีการประชุมชี้แจงบุคลากรในหน่วยงาน ให้ตระหนักต่อหน้าที่ในการจัดการศึกษาของชาติ เห็นความสำคัญของทรัพยากรเด็ก ตลอดจนความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนร่วมและเบญจาชลธารันนที (2546 : 32) กล่าวว่า ควรมีการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้ความรู้กับครู บุคลากรอื่น ๆ และผู้ปกครองอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษมาให้ความรู้หรือส่งครูไปอบรมเกี่ยวกับหน่วยงานภายนอก

ในด้านการสร้างขวัญกำลังใจในการเรียนร่วม จากข้อวิจัยพบว่า มีการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรที่จัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางแต่วิธีปฏิบัติในการสร้างขวัญกำลังใจอยู่ในเกณฑ์ที่มีค่าค่อนข้างน้อย โดยไม่ถึงร้อยละ 50 ไม่ว่าจะเป็นในเรื่อง เพิ่มสวัสดิการ ให้เงินประจำตำแหน่ง บำเหน็จความชอบแก่ครูที่มีผลงานตามความเป็นจริง ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้บริหารควรจะมีการปฏิบัติ ดูแลสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูจัดการเรียนร่วม เพราะในการสอนแบบเรียนร่วมนั้นถือได้ว่าเป็นภาระงานที่หนักกว่าการสอนแบบทั่วไป ดังนั้นกำลังใจในการปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งสำคัญ หากผู้บริหารสร้างขวัญกำลังใจที่ดีให้กับครู ก็จะทำให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มกำลัง ผู้บริหารสามารถสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูได้ อาจทำโดยการสนับสนุนให้เป็นครูดีเด่น มีการกล่าวขยอชมเชยต่อที่สาธารณะ หรือมีการให้สวัสดิการเพิ่มจากที่ได้เคยเดิม ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจาชลธารันนที (2546 : 35) กล่าวว่า คณะกรรมการจัดการเรียนร่วมหรือผู้บริหารอาจให้การสนับสนุนในด้านอื่น ๆ เช่น การทำวิจัยด้านการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้มีพื้นฐานทางวิชาการเพิ่มขึ้น อาจจะสนับสนุนให้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนหรืองานวิจัยขั้นพื้นฐาน โดยโรงเรียนควรให้การสนับสนุนเรื่องเงินทุน หรือมีที่ให้เสนอผลงานวิจัย มีการผลิต

สื่อการสอน ให้โอกาสครูและบุคลากรได้แสดงความสามารถได้เต็มที่ ให้รางวัลกับครูที่สอนดีมีผลงานและบุคลากรอื่นที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เช่น มีการประกวดคัดเลือกครู บุคลากรแล้วให้รางวัล โดยจัดทำบอร์ดประกาศเกียรติคุณ อาจจัดทำโล่เกียรติคุณ ประกาศนียบัตรหรือรางวัลอื่น ๆ และงานวิจัยของณัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ พบว่า การสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียนสามารถทำได้โดย การสนับสนุนให้ครูเข้ารับการคัดเลือกเป็นครูดีเด่น หรือครูต้นแบบ การให้รางวัลหรือการจัดสวัสดิการ การทัศนศึกษาหรือการตั้งแคมป์ท่องเที่ยวร่วมกัน เป็นการทดแทน เพื่อให้บุคลากรมีความเสียสละ และเต็มใจปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ การบริการ อุปกรณ์ จากการวิจัยพบว่า มีการส่งเสริมให้นำเทคนิค วิธีการ อุปกรณ์หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนร่วมโดยเป็นการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการใช้สื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยเป็นส่วนที่ดี แต่ก็มีโรงเรียนบางส่วนที่อยู่ในเขตพื้นที่ห่างไกล ดังนั้นทางกระทรวงศึกษาธิการน่าจะจัดให้มีการอบรมการสร้างสื่อนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยใช้อุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่นมาเป็นผู้ช่วยสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ สอดคล้องกับ ศรีนคร วิฑะศิรินันท์ (2538: 48) กล่าวว่า โรงเรียนอาจจะไม่ต้องเตรียมสื่อและอุปกรณ์มากนัก หากว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความพร้อมหรือสามารถใช้สื่อและอุปกรณ์ได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ นอกจากอุปกรณ์เฉพาะ และในการให้บริการพิเศษเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในบริการด้านนักกิจกรรมบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ส่งผลให้ในการเตรียมความพร้อมโดยจัดกิจกรรมบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษน้อยที่สุด(ร้อยละ 15.48)จากด้านการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

5. ปัญหาด้านต่าง ๆ ในการจัดการเรียนร่วม

จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับน้อยส่วนใหญ่ไม่ถึงร้อยละ 50 แต่ที่มีมากกว่าร้อยละ 50 คือ ขาดผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำ และครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเตรียมความพร้อม ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจสาเหตุหนึ่งมาจากการที่ครูไม่ได้จบมาโดยตรงทางด้านการศึกษาพิเศษทำให้บางครั้งไม่มีความเข้าใจในเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ดีพอ อีกทั้งผู้เชี่ยวชาญก็มีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการจึงไม่สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง ซึ่งให้เห็นว่าบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษยังขาดแคลนอยู่ รัฐบาลควรมีนโยบายและการดำเนินการในการผลิตบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพิ่มมากขึ้นและควรจัดทำอย่าง

มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะสามารถรองรับการจัดการเรียนร่วม ตามนโยบายของกระทรวง ที่ให้เด็กพิการทุกคนที่อยากเรียนได้เข้าเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 รวมถึงปัญหาด้านการขาดงบประมาณ ซึ่งส่งผลให้การดำเนินการด้านต่าง ๆ ไม่สามารถดำเนินได้อย่างสะดวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา จำเพชร (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความพร้อมและความต้องการในการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานครพบว่า การจัดการเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จ ต้องมีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ จะต้องมีการวางแผนที่รอบคอบและรัดกุมระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่จะจัดการเรียนร่วมและกลุ่มติดตามและประเมินผล สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 3 (2549: 69) พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษาเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในสถานศึกษาด้านงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ ไม่มีงบประมาณมาสนับสนุนให้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนร่วม ผลิตสื่อที่เป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในด้านต่าง ๆ เพื่อส่งให้กับโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมได้ใช้เป็นตัวช่วยในการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กนักเรียนทั่วไป ให้เข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยได้เรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมเสริมคำอธิบายของครู โดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
2. ผู้บริหาร และครู ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วมควรได้รับการอบรมให้เข้าใจถึงหลักในการดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รวมถึงความรู้ในด้านการคัดแยกเด็ก ด้านการเตรียมความพร้อม การวัดผลประเมินผล และจิตวิทยาการเรียนให้อย่างต่อเนื่อง
3. ผู้บริหารควรมีการเพิ่มขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน
4. ควรมีการจัดสัมมนาให้ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนร่วมทั่วประเทศ ได้มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

5. ควรมีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองให้เกิดความเข้าใจในการดูแลเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานจัดการเรียนร่วมในเชิงคุณภาพโดยเข้าไปสัมภาษณ์และร่วมสังเกตการณ์ภายในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติและการแสดงออกของนักเรียนทั่วไปที่มีต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยนักเรียนที่จะศึกษาควรได้เรียนร่วมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ